

*Edice a materiály***K historii jednoho filmového projektu**

Filmem *Zborov* se zabývá poměrně obsažně již studie Květy Kořalkové¹⁾, která zachycuje nejen proces jeho přípravy a samotného natáčení, ale zejména mimořádně příznivý ohlas veřejnosti i odborné kritiky po uvedení snímku do distribuce v lednu 1939.

Okolnosti zjevného zpoždění celého projektu, který měl být původně dokončen v červenci 1937 jako součást impozantních oslav dvaceti let zborovských bojů, vysvětluje autorka slovy: „Ke zdržení patrně došlo jak při přípravě scénáře, při jeho schvalování ve filmové poradní komisi, tak při jednáních se zástupci ministerstva národní obrany.“²⁾

Nedávno zpřístupněná korespondence autora námětu a spoluscenáristy filmu Rudolfa Medka³⁾ s vedením společnosti Nationalfilm umožňuje přesněji pojmenovat hlavní příčiny pozdní premiéry. Pozadí Medkových sporů se zástupci Nationalfilmu zůstávalo po celou dobu přípravy filmu až na výjimky⁴⁾ veřejnosti skryto. Nejen to: uvedená společnost prezentovala důvody neustálého oddalování samotného natáčení déle jak rok v rozporu s faktickým stavem.⁵⁾

Medek sám, ač ho daná situace velmi znepokojovala (a jistě veden i finančním zájmem), nakonec dospěl k rozhodnutí celou záležitost nezveřejnit. K uspokojivé dohodě obou stran tedy přece jen došlo a film mohl být úspěšně dokončen.⁶⁾ Pocit hořkosti však zůstal: působivou kroniku zrodu samostatného Československa mohl shlédnout už jen divák, který měl za sebou čerstvou zkušenost Mnichova.

Petr Hofman

1) Viz: Květa Kořalková, *Film Zborov ve společenském a politickém kontextu přelomu roku 1938 a 1939*. Filmový sborník historický 2, Praha 1991, s. 39 – 58.

2) Tamtéž, s. 40.

3) K pozůstalosti Rudolfa Medka, kterou věnovala jeho rodina v roce 1994 Historickému ústavu Armády České republiky, byl zpracován soupis. Kromě uvedené korespondence jsou zde uloženy první verze námětu a návrhu scénáře filmu *Zborov* (v rozsahu 15 a 62 s.) napsané R. Medkem a J. A. Holmanem i scénář J. A. Holmana (205 s.) s vlastnoručními úpravami dialogů od R. Medka.

Pozůstalost obsahuje rovněž originály smluv na zfilmování románů R. Medka *Ohnivý drak*, *Veliké dny* a *Ostrov v bouři*. Smlouvy byly uzavřeny s R. Zdráhalou a J. Neumannem dne 25. srpna 1925; smlouva na film *Ohnivý drak* uzavřena s Oceanfilmem dne 21. dubna 1931 a smlouva na snímek *Anabase* podepsána se společností Lux-Film dne 27. dubna 1931.

4) „Ke zborovským oslavám měl být natočen také dějový film podle námětu spisovatele R. Medka. K jeho realizaci však nedošlo, námět i scénář byly stále opravovány, započatí filmování bylo stále odkládáno a jakkoliv byla před rokem veřejnost ubezpečována několikrát o brzké realizaci tohoto filmu, bylo přece uskutečnění plánu opět přes zimu odloženo...“ bž, *Opět „Zborov“ na programu*. „Právo lidu“ 15. 4. 1938, s. 4.

5) „Filmování bylo ... odsunuto na letošní rok. Rozhodli tak všichni spolupracovníci s ohledem na nutnost pečlivého propracování tak významného díla, jakým je „Zborov“ zvláště v dnešní době.“ *Přípravy národního filmu „Zborov“*. „Pražské noviny“ 14. 4. 1938, s. 3. Srv. též „Vídeňský deník“ 16. 4. 1938, s. 3.

6) K vlastní spolupráci s Holmanem se Medek vrátil v zajímavé osobní vzpomínce publikované po premiéře filmu. Srov.: *Zborov. Poznámky o hře*. „Národní politika“ 15. 1. 1939, s. 1 – 2.